

**Ieteikumi ārstniecības iestādēm par valsts
apmaksāto vakcīnu pret sezonālo gripu
pasūtījumiem 2024./2025. gada sezonai**

Saturs

Pamatojums	3
Riska grupas vakcinācijai ar valsts apmaksātām vakcīnām pret sezonālo gripu 2024./2025. gada sezonai.....	3
Valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu 2024./2025. gada sezonai	3
Vakcīnu pret sezonālo gripu pasūtīšanas kārtība.....	5
Vakcīnu sadales principi.....	4
Vakcīnu piegāde un saņemšana	5
Atskaites par veiktajām vakcinācijām	6
Indikāciju izvēle VAKCINĀCIJAS FAKTU aizpildīšanai E-veselības portālā	6
Ambulatoro pacientu talonu aizpildīšana	7

Pamatojums

Ministru kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumi Nr. 330 „Vakcinācijas noteikumi” (turpmāk – **Noteikumi**).

Ieteikumi ārstniecības iestādēm par vakcīnu pret gripu pasūtījumiem 2024./2025. gada sezonai attiecas uz valsts imunizācijas programmā iekļautām vakcīnām. Šie ieteikumi neattiecas uz maksas vakcīnām.

Riska grupas vakcinācijai ar valsts apmaksātām vakcīnām pret sezonālo gripu 2024./2025. gada sezonai

Saskaņā ar **Noteikumu** 44.¹ punktu vakcinācijas pret sezonālo gripu par valsts budžeta līdzekļiem var veikt vakcinācijas iestādes, kurām ir noslēgts līgums ar Dienestu par vakcināciju pret gripu.

Vakcināciju pret sezonālo gripu no valsts budžeta līdzekļiem var veikt personām, kuras pieder šādām riska grupām:

- bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot);
- bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot) un pieaugušie, kuri pieder pie šādām veselības riska grupām:
 - personas ar hroniskām plaušu slimībām;
 - personas ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām neatkarīgi no to cēloņa;
 - personas ar hroniskām vielmaiņas slimībām;
 - personas hroniskām nieru slimībām;
 - personas ar imūndeficītu;
 - personas, kuri saņem imūnsupresīvu terapiju;
- bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuri ilgstoši saņem terapiju ar *ac. Acetylsalicylicum*;
- pieaugušie ar psihiskām slimībām;
- grūtnieces;
- ārstniecības personas un ārstniecības atbalsta personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem¹;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti;
- personas vecumā no 60 gadiem.

Valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu 2024./2025. gada sezonai

Vakcinācijas iestādēm 2024./2025. gripas sezonā vakcinācijai pret sezonālo gripu nodrošināšanai riska grupām tiks piegādātas šādas vakcīnas (skatīt 1. tabulu).

¹ Ārstniecības iestādes drīkst nodrošināt savu darbinieku vakcināciju pret sezonālo gripu arī bez noslēgta līguma ar Dienestu par pret gripas vakcinācijas veikšanu.

1. tabula. 2024./2025. sezonā valsts apmaksātas vakcīnas pret sezonālo gripu riska grupu vakcinācijai

Preparāta nosaukums	Riska grupa	Piegādātājs	Pieejamība Latvijā
<i>Influvac Tetra</i> (standarta devas vakcīna)	bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot) un iedzīvotāji vecumā no 2 līdz 59 gadiem (ieskaitot), kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām	AS "Recipe Plus"	Oktobris, 2024
<i>Efluelda Tetra</i> (augstas devas vakcīna)	iedzīvotāji vecumā no 60+	SIA "Vakcīna"	Oktobris, 2024
<i>Fluenz</i> (nazālā vakcīna)	bērni vecumā no 2 līdz 17 gadiem, kuri pieder pie noteiktām veselības riska grupām	SIA "Vakcīna"	Oktobris, 2024

Vakcīnu sadales principi

Veidojot pretgripas vakcīnu sadales modeli (turpmāk - modelis), tika ņemts vērā fakts, ka pieejamā finansējuma ietvaros pēc Nacionālā veselības dienesta informācijas tiks iepirkts par 6% lielāks pretgripas vakcīnu daudzums, nekā tika izmantots aizvadītajā sezonā. Līdz ar to palielināt riska grupu vakcinācijas aptveri ir iespējams tikai, ja pretgripas vakcīnu pasūta un izmanto racionāli, nepieļaujot pārpalikumus atsevišķās iestādēs laikā, kad citās iestādēs ir vakcīnu trūkums. Jāņem vērā arī tas, ka aizvadītajā sezonā vismaz 3 763 vakcīnu devas (3.2% no visiem e-veselībā ievadītajiem vakcinācijas faktiem) tika izlietas to personu vakcinācijai, kas nepieder pie noteiktajām riska grupām.

Modelis ir veidots, pamatojoties uz šādiem datiem:

- cik un kādas vakcīnas aizvadītajā sezonā ir piegādātas vakcinācijas iestādei;
- par cik un kādu vakcīnu izlietošanu līdz 31.12.2023 iestāde ir paziņojusi vienotajā veselības nozares elektroniskajā informācijas sistēmā (caur portālu <https://eveseliba.gov.lv/> vai izmantojot integratoru risinājumus) vai nosūtot SPKC "Iedzīvotāju imunitātes pārskata un vakcīnu pasūtījuma veidlapu" (3. pielikums Ministru kabineta 2000. gada 26. septembra noteikumiem Nr. 330 "Vakcinācijas noteikumi"). SPKC atgādina, ka, saskaņā ar 2000. gada 26. septembra Ministru kabineta noteikumu Nr. 330 "Vakcinācijas noteikumi" 10.2. punktu, vakcinācijas iestādēm ir jāiesniedz informācija par vakcīnu izlietojumu, tāpēc SPKC ir tiesības uzskatīt šo informāciju par patiesiem un pilnīgiem pretgripas vakcīnu izlietojuma datiem. No šiem datiem ir rēķināts vakcīnu optimālas izmantošanas koeficients, dalot līdz 31.12.2023 izvakcinēto devu skaitu ar vakcinācijas iestādei piegādāto devu skaitu, jo SPKC ieskatā vakcinācija pret gripu ir jāveic laikus pirms gripas epidēmijas iestāšanās;
- vakcinācijas iestāžu sniegto prognozi par nepieciešamo pretgripas vakcīnu daudzumu 2024./2025. gada vakcinācijas sezonai, ja tāda prognoze bija iesniegta pēc SPKC lūguma 2024. gada janvārī un februārī. No 1094 aptaujātām iestādēm savu prognozi deva 418 iestādes (38.2%);

Modelis attēlo maksimāli iespējamo pretgripas vakcīnu devu skaitu, ko iestāde var saņemt 2024./2025. gada vakcinācijas sezonā. Maksimāli saņemamo vakcīnu devu daudzums ir aprēķināts šādi:

1. iestādēm, kas prognozējušas mazāk par faktisko izlietojumu iepriekšējā sezonā, piešķir prognozēto apjomu;
2. pārējām iestādēm, kas prognozējušas vairāk par faktiski izlietoto apjomu un optimāli (riska grupu vakcinācijai līdz 01.12.2023) izmantojušas:
 - a. vairāk par 90% no iepriekšējā sezonā piešķirtajām devām - maksimāli pieejamā vakcīnu apjoma noteikšanai izmanto mazāko skaitli no šādiem 3 rādītājiem:
 - i. iestādes prognozēto apjomu;
 - ii. vai 130% no aizvadītajā sezonā izvakcinētā apjoma (ja pēdējā vakcinācija notikusi pēc 01.12.2023)
 - iii. vai 200% vai vairāk (atkarībā no racionāli izlietoto vakcīnu apjoma un prognozes pamatotības) no aizvadītajā sezonā izvakcinētā apjoma (ja pēdējā vakcinācija notikusi pirms 01.12.2023),
 - b. līdz 90% no iepriekšējā sezonā piešķirtajām devām, piešķir iepriekšējā sezonā faktiski izvakcinēto apjomu.

Vakcīnu pret sezonālo gripu pasūtīšanas kārtība

Vakcinācijas iestādes pirmo vakcīnas pret sezonālo gripu pasūtījumu noformē E-veselības portālā līdz 30.09.2024. Pirmā pasūtījuma piegādes:

- Efluelda Tetra vakcīna līdz 14. oktobrim,
- Influvac Tetra vakcīna līdz 18. oktobrim,
- Fluenz vakcīna līdz 25. oktobrim.

Nākamās vakcīnu pasūtījumus noformē katru nedēļu līdz ceturtdienas vakaram un piegāde nākamās nedēļas laikā.

Vakcīnu piegāde un saņemšana

Ārstniecības personām, kuras veic imunizāciju, pirms vakcinācijas veikšanas obligāti jāiepazīstas ar vakcīnu lietošanas instrukciju, kuras ir pieejamas Zāļu valsts aģentūras (Turpmāk – ZVA) mājaslapā Latvijas zāļu reģistra sadaļā². Savukārt, vakcīnu piegādātājiem piegāžu līgumos ir norādīts, ka „*katrā Preces (vakcīnas) iepakojumā jābūt pievienotam Latvijas Republikas ZVA apstiprinātai lietošanas instrukcijai latviešu valodā*”.

Saņemot vakcīnas, pirms pavaddokumentu parakstīšanas obligāti jāpārlicinās:

1. vai saņemtā vakcīna atbilst pasūtītajai;
2. vai saņemtais vakcīnas daudzums atbilst pasūtītajam un pavadzīmē norādītajam daudzumam;
3. vai uz iepakojuma norādītais vakcīnas derīguma termiņš sakrīt ar pavadzīmē norādīto;
4. vai ir pievienotas lietošanas instrukcijas;
5. vai prece ir atbilstoši iepakota un transportēta.

Uz pavadzīmes jānorāda faktiskais vakcīnas piegādes datums un laiks vakcinācijas iestādē.

² <https://www.zva.gov.lv/zvais/zalu-registrs/?lang=lv>

Atskaites par veiktajām vakcinācijām

Katru veiktu vakcināciju pret sezonālo gripu ir nepieciešams ievadīt **E-veselības** portālā (Vakcinācijas fakts) vai caur ārstniecības iestādes izmantoto integratoru sistēmu 5 darba dienu laikā pēc vakcīnas ievadīšanas pacientam³.

Sīkāk vakcinācijas fakta ievadīšanas procedūra **E-veselības** portālā ir “**Mācību materiāls valsts apmaksātu vakcīnu pasūtīšanai un vakcinācijas faktu ievadei Vienotās veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmā**” un pieejama Centra tīmekļa vietnē (<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinacija>).

Indikāciju izvēle VAKCINĀCIJAS FAKTU aizpildīšanai E-veselības portālā

<i>Indikācija E-veselībā</i>	<i>Riska grupas</i>
<i>Ārstniecības persona</i>	Ārstniecības personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem
<i>Ārstniecības iestādes darbinieks</i>	Ārstniecības atbalsta personas, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem
<i>SAC klients</i>	Ilgstošas sociālās aprūpes centru klienti
<i>SAC darbinieks</i>	Ilgstošas sociālās aprūpes centru darbinieki, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem
<i>Persona ar hroniskām slimībām (neiekļauj personas līdz 23 mēnešu vecumā un personas vecumā 60 gadi un vairāk)</i>	Bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot) un pieaugušie līdz 59 gadiem, kuri pieder pie šādām veselības riska grupām: <ul style="list-style-type: none"> • <i>personas ar hroniskām plaušu slimībām;</i> • <i>personas ar hroniskām kardiovaskulārām slimībām neatkarīgi no to cēloņa;</i> • <i>personas ar hroniskām vielmaiņas slimībām;</i> • <i>personas hroniskām nieru slimībām;</i> • <i>personas ar imūndeficītu;</i> • <i>personas, kuras saņem imūnsupresīvu terapiju</i> • <i>pieaugušie ar psihiskām slimībām;</i> • <i>bērni vecumā no 24 mēnešiem līdz 17 gadiem (ieskaitot), kuri ilgstoši saņem terapiju ar ac. Acetylsalicylicum;</i> • <i>pieaugušie ar psihiskām slimībām</i>
<i>Cita paaugstināta riska grupa (neraugoties uz hronisko slimību esamību vai neesamību)</i>	Bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot); personas vecumā no 60 gadiem
<i>Grūtniece</i>	Grūtnieces
<i>Ukrainas iedzīvotājs</i>	Ukrainas iedzīvotāji
<i>Cits iedzīvotājs</i>	Ārzemnieki

³ <https://likumi.lv/ta/id/11215-vakcinācijas-noteikumi>

Ambulatoro pacientu talonu aizpildīšana

Par veiktu vakcināciju pret gripu norāda diagnozi Z25.1 "Nepieciešamība imunizēt pret gripu" atbilstoši SSK-10 klasifikatoram, pacienta grupu "67 - Vakcinācija pret gripu par valsts budžeta līdzekļiem", 4. veida aprūpes epizodi un veiktās vakcinācijas manipulācijas.

Manipulācijas nosaukums	Kods	Tarifs (EUR)
Vakcinācijas komplekti		
Gripas sezonālā vakcinācija ar ārsta pirmsvakcinācijas apskati	JAUNS 03243	4.87
Gripas sezonālā vakcinācija ar ārsta palīga/vecmātes pirmsvakcinācijas apskati	JAUNS 03244	3.33

Komplektā ietilpst:

- ārstniecības personas konsultācija pirms vakcinācijas;
- vakcīnas ievadīšana.

Par vakcinācijas fakta ievadi **E-veselībā** raksta papildus manipulāciju:

Manipulācijas nosaukums	Kods	Tarifs (EUR)
Vakcinācijas fakta ievadīšana vienotajā veselības nozares elektroniskās informācijas sistēmas portālā. Norāda par Covid-19 vai gripas vakcināciju.	60564	0.43